

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Pentru asigurarea aprovizionării cu țiței și produse petroliere necesare perioadelor de iarnă prin programele energetice aprobate de Guvern în perioada 1992 – 1997 era prevăzut un import de țiței de circa 800 – 1000 mii tone/lună, pentru a fi prelucrat în sistemul de rafinare.

Din cauza lipsei de lichidități a rafinăriilor, finanțarea acestui import a fost asigurată în procent de aproape 100% din credite bancare.

În perioada 1992 – 1996, importurile de țiței se realizau prin S.C. RAFIROM S.A. pentru și în numele tuturor rafinăriilor din sistem, pe relația contractuală S.C. RAFIROM S.A. – S.C. PETROLEXPORTIMPORT S.A.

Începând cu anul 1996 s-a înființat S.C. Compania Română de Petrol S.A. care a asigurat continuitatea importurilor de țiței în numele rafinăriilor cuprinse în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 540/1996.

Hotărârea Guvernului nr. 234/1997 a abrogat Hotărârea Guvernului nr. 540/1996 iar ca urmare, societățile comerciale din domeniul rafinării țițeiului au început să-și desfășoare activitatea în mod independent.

Influențele economico-financiare rezultate din operațiunile efectuate de S.C. Compania Română de Petrol S.A. până la încetarea activității sale și a fuzionării cu Societatea Națională a Petrolului PETROM S.A. în baza O.U.G. nr. 49/1997, revin societăților comerciale din sistemul de rafinare (cuprinse în Anexa nr. 2 la H.G. nr. 540/1996) pentru care s-au asumat aceste datorii și pentru care s-au contractat creditele respective.

Aceste influențe economico – financiare reprezintă diferențele dintre prețurile stabilite periodic sub supravegherea Ministerului Finanțelor, menținute pe intervale mari de timp nemodificate și costurile efective ale importurilor de țiței, mult mai mari ca urmare a fluctuației prețurilor de cotație pe piața externă și a creșterii permanente a cursului de schimb valutar.

Întrucât în perioada 1992 – 1997 prețurile de livrare ale produselor petroliere erau unice pe întreg teritoriul țării, indiferent de rafinăria producătoare, influențele economico – financiare rezultate din operațiunile

de import au fost repartizate tuturor rafinăriilor din sistem în baza reglementărilor legale în vigoare, emise în acest sens.

Mentținerea unor prețuri de livrare ale produselor petroliere mai mici decât costurile efective ale importurilor de țiței a fost determinată și de necesitatea stăvilirii procesului inflaționist și asigurării unei protecții sociale minime a populației.

În aceste condiții, fosta Companie Română de Petrol a acumulat datorii importante, pentru și în numele rafinăriilor, față de S.C. BANCOREX S.A., MINISTERUL FINANTELOR, S.C. PETROEXPORTIMPORT S.A. și S.C. CONPET S.A., reprezentând contravaloarea creditelor contractate pentru finanțarea importurilor realizate.

Deși aceste datorii revin în realitate rafinăriilor, ele fiind înregistrate și în contabilitatea fostei Companii Române de Petrol, apar în prezent ca fiind ale Societății Naționale a Petrolului PETROM S.A., deoarece aceasta a fuzionat în baza actului de constituire cu fosta Companie Română de Petrol și conform art. 7 din actul normativ respectiv a preluat drepturile și obligațiile unităților cu care fuzionează.

La data prezentei, obligațiile aferente rafinăriilor din operațiunile mai sus amintite, consolidate în valută, sunt în total de 647.384 mii \$, reprezentând 16.249 miliarde lei la un curs valutar de 25.100 lei/dolar, conform Anexei nr. 1.

În scopul soluționării acestei situații, Guvernul român emite Ordonanța de Urgență nr. 72/1997, care reglementează parțial datoriile rafinăriilor coordonate de fosta Companie Română de Petrol, dar nu rezolvă în totalitate datoriile acestora.

Deoarece până în prezent nu s-a reușit recuperarea datoriilor de mai sus, se impune ca necesară reglementarea de urgență, printr-un act normativ, a situației existente, astfel:

1. Constituiea unui fond special pentru produse petroliere prin includerea în prețul produselor petroliere livrate (benzină și motorină) obținute de producători sau rezultate din procesare, a unei sume fixe în lei reprezentând echivalentul sumei de 0,01 \$/litru la cursul din ultima zi a lunii anterioare livrării, începând cu 1.01.2001.

Această sumă fixă să fie reflectată în prețurile de livrare ale benzinei și motorinei, fără să intre în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată.

2. Fondul special pentru produse petroliere, constituit în condițiile pct. 1, să fie gestionat de Ministerul Industriei și Comerțului și să fie utilizat pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată aferente fostei Companii Române de Petrol.
3. Să se aprobe plata cu prioritate, din Fondul special constituit, a sumei de 3.516 miliarde lei, reprezentând influențe conjuncturale nefavorabile rezultate din operațiunile de finanțare a importurilor de țiței în perioada 1992 – 1997 și din prețurile produselor petroliere practicate în aceeași perioadă și nereglementate prin O.U.G. nr. 72/1997 și O.U.G. nr. 55/2000.
4. Fondul special pentru produse petroliere estimat la nivelul sumei de 16.249 miliarde lei să fie utilizat pentru:
 - a). acoperirea sumei de 12.733 miliarde lei, preluată la datoria publică conform prevederilor O.U.G. 72/1997;
 - b). acoperirea sumei de 3.516 miliarde lei, propusă a fi plătită cu prioritate conform punctului 3.
5. Obligația calculării și virării sumelor rezultate din aplicarea propunerii de la pct. 1, să revină producătorilor și procesorilor, persoane juridice cu sediul în România, indiferent de forma de organizare, natura capitalului și destinația produsului.
6. Sumele datorate ca urmare a aplicării prevederilor pct. 5 să fie virat în contul “Fondul special pentru produse petroliere” până la data de 25 ale lunii următoare celei în care au fost efectuate livrările.
7. Suma fixă inclusă în prețurile produselor petroliere mai sus menționate să reprezinte cheltuială deductibilă din punct de vedere fiscal.
8. Obligațiile de plată acoperite în condițiile pct. 4 pe seama fondului constituit să fie scutite de calculul penalităților de întârziere.
9. Obligațiile și creanțele care au stat la baza fundamentării prezentei ordonanțe de urgență să fie evidențiate în conturi în afara bilanțului.

10. Pentru neplata în termen a sumelor datorate la contul special pentru produse petroliere de agenții economici producători sau procesori să fie aplicate majorări conform legislației fiscale.

11. Modul de utilizare a acestui cont special, constituit în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, să fie stabilit prin norme, de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Industriei și Comerțului.

12. Să fie modificată Anexa nr. 2 la O.U.G. nr. 49/97 aprobată prin Legea nr. 70/1998 în conformitate cu Anexa nr. 2 la prezenta notă de fundamentare.

Perpetuarea acestei situații în care datoriile cresc permanent prin calcularea penalităților de întârziere la plată, cu consecințe împovărătoare atât pentru Societatea Națională a Petrolului PETROM S.A. cât și pentru Ministerul Finanțelor, aflate practic până în prezent în imposibilitatea de a le recupera de la rafinării, îmbracă un caracter de excepționalitate care impune necesitatea unor reglementări urgente.

În acest sens, în conformitate cu prevederile Art. 114, alin (4), s-a elaborat alăturatul Proiect de Ordonanță de Urgență privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, pe care vă rugăm să-l adoptați.

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
MINISTRU,

Radu BERCEANU

AVIZAT FAVORABIL

MINISTERUL JUSTIȚIEI
MINISTRU DE STAT,
MINISTRUL JUSTIȚIEI

Valeriu STOICA

MINISTERUL FINANTELOR
MINISTRU,

Decebal-Traian REMES